

7 NORDISKE FORTÆLLINGER

2009

norden

7 nordiske fortællinger 2009

ANP 2010:717

© Nordisk Ministerråd, København 2010

ISBN 978-92-893-2024-5

Redaktør: Silje Bergum Kinsten

Redaktion: Karin Arvidsson, Michael Funch, Patrik Edman,

Jesper Schou-Knudsen, Mats Holmström og Louise Hagemann

Foto: Silje Bergum Kinsten: S. 4. Johannes Jansson: S. 5, 8, 11, 13, 15, 25, 26, 27,

31, 32, 33, 36. Karen Beate Nøsterud: S. 7, 18, 19, 38. Magnus Fröderberg: S. 11, 25,

32. Greenland.com: S. 12. Lennart Perlenhem: S. 15, 16. Grete Kodi: S. 21, 22, 23.

Nordic Development Fund: S. 28, 29. Sveinn Speight: S. 32. Karl R Lilliendahl: S. 35.

Det Islandske Miljøagentur: S. 37.

Oversættelse: Niklas Nyman Holdgaard

Tryk: Scanprint A/S, Danmark

Layout: Maria Lambert Design

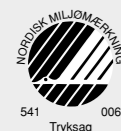
Oplag: 2000

Trykt på miljøvenligt papir som opfylder kravene i den nordiske miljøsvanemærkeordning.

Publikationen kan bestilles på www.norden.org/order.

Flere publikationer på www.norden.org/publikationer.

Printed in Denmark

Nordisk Ministerråd

Store Strandstræde 18

1255 København K

Telefon (+45) 3396 0200

Fax (+45) 3396 0202

Nordisk Råd

Store Strandstræde 18

1255 København K

Telefon (+45) 3396 0400

Fax (+45) 3311 1870

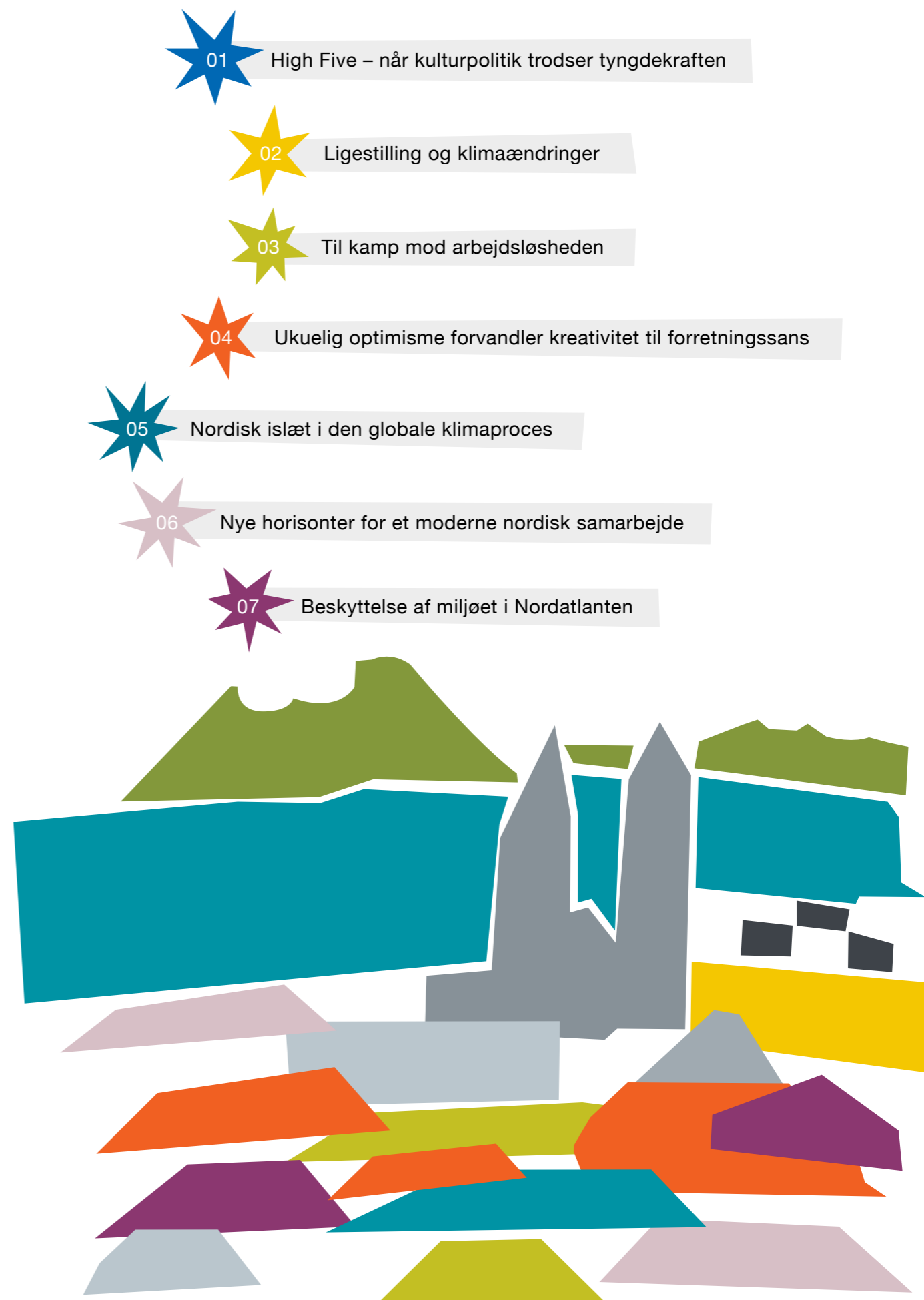
www.norden.org

Det nordiske samarbejde

Det nordiske samarbejde er en af verdens mest omfattende regionale samarbejdsformer. Samarbejdet omfatter Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige, samt de selvstyrende områder Færøerne, Grønland og Åland.

Det nordiske samarbejde er både politisk, økonomisk og kulturelt forankret, og er en vigtig medspiller i det europæiske og internationale samarbejde. Det nordiske fællesskab arbejder for et stærkt Norden i et stærkt Europa.

Det nordiske samarbejde ønsker at styrke nordiske og regionale interesser og værdier i en global omverden. Fælles værdier landene imellem er med til at styrke Nordens position som en af verdens mest innovative og konkurrencedygtige regioner.

01 High Five – når kulturpolitik trodser tyngdekraften

02 Ligestilling og klimaændringer

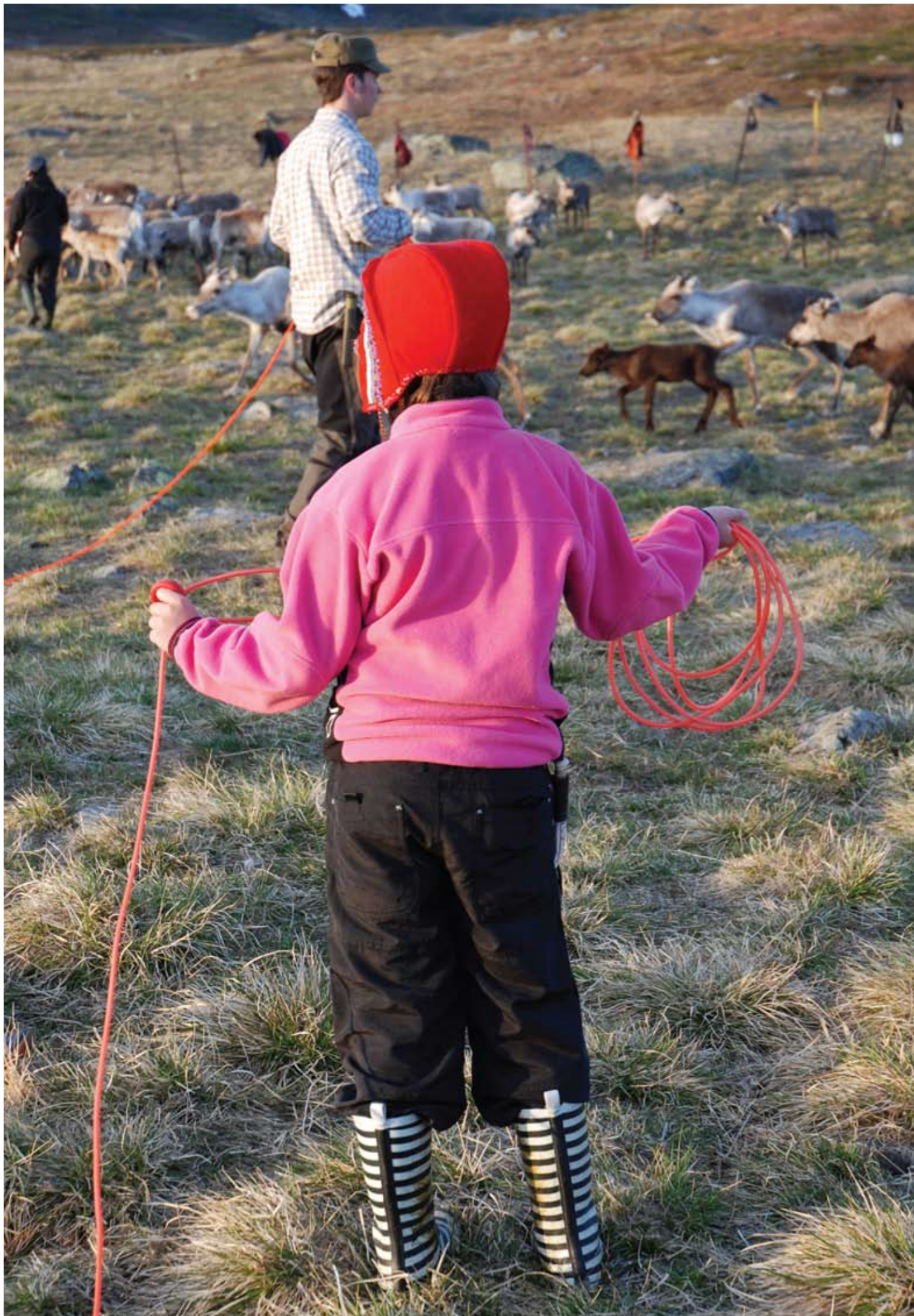
03 Til kamp mod arbejdsløsheden

04 Ukuelig optimisme forvandler kreativitet til forretningsans

05 Nordisk islæt i den globale klimaprocess

06 Nye horisonter for et moderne nordisk samarbejde

07 Beskyttelse af miljøet i Nordatlanten

7 NORDISKE FORTÆLLINGER

Samarbejdsminister for Nordisk Ministerråd 2009
Katrín Jakobsdóttir

Præsident for Nordisk Råd 2009
Sinikka Bohlin

Aldrig før har verden været så tæt integreret som nu. De omfattende udfordringer vi står over for, både hvad angår sikkerhedspolitikken, den økonomiske krise og klimaproblemerne, må nødvendigvis gribes an i fællesskab.

Her i Norden søger vi i lyset af disse udfordringer i mange sammenhænge at sætte et fælles aftryk på verden omkring os og finde fælles løsninger på grænseoverskridende problemer.

De syv fortællinger om resultaterne af det nordiske samarbejde i 2009, som kan læses i denne publikation, er hver især eksempler på hvordan de nordiske lande i fællesskab søger at fremme sikkerhed, tryghed og udvikling på alle fronter i vores samfund og vores omverden.

Hvad angår sikkerhedsspørgsmål i bred forstand, har Nordisk Ministerråd og Nordisk Råd været med til at fremme dialog og nytænkning i 2009.

Konkret sker det via arbejdet med et længe savnet risikokort over farvandet i Nordatlanten og mere generelt via et oplæg fra Norges tidligere udenrigsminister, Thorvald Stoltenberg, om et styrket udenrigspolitisk samarbejde som ligger til grund for en fortsat debat blandt politikere og andre.

I forhold til klimaspørgsmålet har Norden blandt andet været med til at sætte ligestilling på dagsordenen, og hvad angår sociale forhold i mere traditionel forstand, arbejder vi i nordisk regi også

for mere åbne samfund, ikke mindst med henblik på mobilitet over grænserne, styrkelse af et inkluderende arbejdsmarked og nedbringelse af grænsehindringer mellem landene.

At stå vagt om den nordiske sprogforståelse er også vigtig i denne sammenhæng, og Nordisk Ministerråd står blandt andet for en kampagne i 2010 med henblik på at gøre opmærksom på det nordiske sprogsamarbejde – et spørgsmål, som også står højt på Nordisk Råds dagsorden.

Samtidig arbejder Norden også for at promovere nordiske værdier og produkter via kulturfremstød ude i verden og samarbejde om kreative industrier både regionalt og internationalt.

Det sker både igennem det gængse kultursamarbejde om film og andre kunstarter, men også i stadig stigende grad igennem en kobling af kreativitet, innovation, forskning og erhvervsliv.

De syv fortællinger, man kan læse her, vidner om et levende og fremadrettet samarbejde som tegner godt for fremtiden. De understreger vores muligheder for at give et bidrag til et verdenssamfund der har hårdt brug for den konstruktive og løsningsorienterede tilgang som arbejdet i Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd er et eksempel på.

High Five – når kulturpolitik trodser tyngdekraften

Hanne Palmquist

Nordisk Film & TV Fonds nye støtteordning High Five er langt mere end 'rejsepenge' til nordiske film. Det er beretningen om et kultursamarbejde i offensiven og fem statsministres vilje til at trodse den regionale tyngdekraft.

Selvom den 27-årige canadier, Susan Risser, havde kvalme da hun gik ud fra biografen i Toronto tilbage i september, var hun ikke i tvivl: Mødet med den danske film Valhalla Rising var både bizart og voldsomt – men alle pengene værd. Hvad den unge filmentusiast dog ikke vidste, var at hun netop havde været del af de nordiske kulturministres internationale charmeoffensiv i Canada High Five Toronto.

Og netop den filmvante canadiske storby var rammen for kulturministrenes fremstød: Nordisk Film & TV Fonds internationale lancering af den ny distributionsstøtteordning til nordiske film. Med støtteordningen var der for internationale distributører adgang til en samlet pulje på ikke mindre end 1.5 mio. norske kroner.

– High Five konceptet blev søsat som et helt konkret initiativ med to formål: at øge salget af nordiske film internationalt og dermed skabe øget indtægt til ret-tighedshavere, og at sikre større kulturel spredning af nordiske film ikke mindst til gavn for et globalt publikum, forklarer Hanne Palmquist, direktør for Nordisk Film & TV Fond.

Støtteordningen finansieres af Nordisk Ministerråds globaliseringsmidler og er et helt håndgribeligt resultat af også statsministrenes udtrykkelige ønske om at brande Norden og nordisk kultur internationalt.

Så nok fandt verdenspremierer på Nicolas Winding Refns moderne vikingedrama sted på Toronto Internationale

Filmfestival 2009, og nok var canadieren vant til lidt af hvert, men for den unge biografgænger var det alligevel et usædvanligt møde med en film fra en region hvis filmproduktion bestemt ikke er kendt for at fylde biograferne i Toronto eller for den sags skyld resten af Nordamerika.

Noget kunne dog tyde på at stats- og kulturministrenes beslutning om at profilere Norden og nordiske kulturprodukter globalt har haft den ønskede effekt. Og at Susan Risser filmoplevelse ikke bliver en engangsforestilling:

– Tilbagemeldingerne viser at støttekonceptet og valget af Toronto som lanceringsplatform har haft stor international gennemslagskraft. Nordisk Film & TV Fond arbejder derfor allerede på en forlængelse, nu hvor fondet har fået en treårig bevilling fra Nordisk Ministerråds Globaliseringspulje, siger en begejstret Hanne Palmquist.

Vurderingen fra den erfarne direktør står ikke alene. Feedback fra den internationale filmbranche viser at der er et stort ønske om fortsættelse af initiativet:

Katrín Jakobsdóttir

– Vi er begejstrede for at være en del af High Five Toronto. På et tidspunkt hvor film fra andre lande kæmper for at overleve på markedet, er der tale om et utrolig klogt og fremsynet initiativ som vi håber at også andre områder vil bemærke, siger Ryan Werner fra IFC Films i USA.

Den amerikanske distributør bakkes op af Richard Lorber, formand for Kino Lorber Inc. i USA:

– High Five har givet en saltvandsindsprøjtning til den uafhængige art house sektor i USA og et boost for nordiske film. Finansieringen får os til at se nærmere på de film som kommer fra Norden. Faktisk er High Five ikke kun en saltvandsindsprøjtning, men også en vitaminindsprøjtning, som skaber en sundere fremtid for de internationale film og især de nordiske film i USA, fortæller Lorber.

Hanne Palmquist understreger at High Five allerede har leveret meget konkrete resultater:

– Vi har bevilget til støtte til mange yderst kvalificerede internationale ansøgere. Og tilbagemeldinger fra en lang række internationale (og nordiske) aktører i selve branchen overbeviser mig om at vi her virkelig har fat i et meget vellykket initiativ – både kulturpolitisk og kommercielt, lyder direktørens vurdering.

Og om High Fives betydning for den praktiske distribution af nordiske film internationalt fortæller hun:

– Salgselskabernes vurdering er at der har været et mersalg på omkring 30 procent på grund af High Five. En distributør vil aldrig licensere en film alene på grund af en international distributionsstøtte på mellem 10–20 procent af det samlede lanceringsbudget. Men det kan være den lille forskel der gør at distributøren tør løbe risikoen og indkøbe den film, hun tror på har chancen på et marked hvor konkurrencen i øvrigt er uhyggelig, siger direktøren for Nordisk Film & TV Fond.

En vurdering der viser sig at holde stik, i alt fald for distributøren i Asien hvor ministrenes initiativ også har haft den ønskede effekt:

– Der er så mange gode nordiske film, men eftersom mennesker i Taiwan ikke har så stort et kendskab til nordiske film, er det altid svært at markedsføre filmene på trods af deres høje kvalitet. Derfor er det, fra et økonomisk perspektiv, nogle gange et dilemma for os distributører om vi skal anskaffe disse film fordi det er svært at få dækket udgifterne på markedet.

– Tilskuddet vil uden tvivl afhjælpe situationen ved at give os meget mere plads til at udvikle markedet for nordiske film og dermed skabe meget bedre muligheder for at gøre dem til mainstreamudgivelser. I kraft af promoveringen på dette niveau vil alle DVD-, TV og VOD-udgivelser få støtte og dermed øge det samlede salg af filmen, forklarer distributøren Wayne Chang fra Catchplay i Taiwan.

Lanceringen af High Five Toronto var et markant nedslag i kulturministrenes samlede globaliseringsstrategi. Og daværende formand for Nordisk Ministerråd, Islands kultur- og samarbejdsminister, Katrín Jakobsdóttir, var da også stolt i forbindelse med præsentationen den 11. september under den internationale filmfestival:

– High Five Toronto er en del af en overordnet strategi fra alle de nordiske kulturministre som ser nordisk kultursamarbejde som en særdeles vigtig – måske endda den vigtigste – fællesnævner for det nordiske samarbejde.

– I den forstand er det nordisk kunst og kultur som er med til at forme og markedsføre nordiske værdier som kreativitet og kvalitet i en global sammenhæng, forklarer ministeren.

For canadiske Susan Risser var mødet med Refns nye vikinge-action film i hvert fald et nyt møde med en ny måde at præsentere en del af den nordiske historie på.

FAKTA

High Five er Nordisk Film & TV Fonds betegnelse for initiativer vedrørende distribution og promovering.

High Five Toronto

High Five Toronto 2009 er et globalt filmdistributions-støtteinitiativ. Det pan-nordiske fremstød er initieret af Nordisk Ministerråd og Nordisk Film & TV Fond

Formålet er at støtte biograflanceringen af nordiske film uden for Norden. High Five-initiativet er finansieret af Nordisk Ministerråds globaliseringsmidler og midler fra Nordisk Film & TV Fond.

Nordic High Five

Nordic High Five er en støtteordning der specifikt yder supplerende støtte til distribution af nordiske film inden for Norden. Initiativet skal blandt andet være med til at sikre at det nordiske biografpublikum får større mulighed for at se nordiske film, og at nordiske film får et større markedspotentiale. Nordic High Five er foreløbigt et treårigt initiativ.

I 2009 blev der givet støttebevilgninger for ca. NOK 2.500.000.

Læs mere på www.norden.org og www.nordiskfilmogtvfond.com

Ligestilling og klimaændringer

Árni Páll Árnason

Kvinder i syd og mænd i nord er hårdt ramt af klimaændringerne. Efter tsunamien i Asien i 2004 var 70–80 procent af de omkomne kvinder, og i Arktis medfører den smeltende is at jægernes traditionelle levevej forsvinder. Kvinder og mænd påvirkes af og påvirker klimaet på forskellige måder, ligesom de sætter forskellige CO₂-fodspor. I klimaåret 2009 var det derfor vigtigt for Norden at sætte kønsperspektivet på den internationale klimadagsorden.

Målet var at få ligestillingsperspektivet med i FN's nye klimaaf tale. Den aftale verdens ledere nåede frem til under COP15 i København i december 2009 var en skuffelse for mange, blandt andet fordi den ikke er juridisk bindende. Men alligevel var det en sejr for Norden at aftale teksten har flere referencer til køn.

– Vi har fået referencer til kønspektivet med i aftalen. Det er et skridt på vejen som jeg er meget tilfreds med. Norden har skabt et godt grundlag med det arbejde som er gjort indtil nu, og det er noget vi tager med videre til næste forhandlingsrunde hvor vi kan håbe på endnu bedre resultater. Men det er klart at vi helst havde set at aftalen var blevet juridisk bindende, siger Árni Páll Árnason, ligestillingsminister på Island, som havde formandskabet i Nordisk Ministerråd i 2009.

Kvinder og mænd påvirker og påvirkes forskelligt

Der er flere grunde til at klima og ligestilling skal ses i en større sammenhæng. En er at kvinder og mænd påvirker klimaet på forskellige måder. Blandt andet kører mænd i den industrialiserede verden mere i bil end kvinder og udleder

på den måde mere CO₂, mens kvinder oftere rejser med mere miljøvenlige transportmidler. Det anslås for eksempel at mænd er ansvarlige for 75 procent af al bilkørsel i Sverige.

En anden grund er at klimaændringerne påvirker kvinder og mænd forskelligt. I forbindelse med klimarelaterede katastrofer som oversvømmelser drukner langt flere kvinder end mænd, som regel fordi de ikke kan svømme eller redde sig i sikkerhed ved at klatre op i træer.

– En undersøgelse fra London School of Economics konkluderer at kønsforskellene i dødeligheden i tilknytning til naturkatastrofer hænger direkte sammen med kvinders økonomiske og sociale rettigheder, sagde Rebecca Pearl fra netværket GenderCC – Women for Climate Justice – da hun deltog i et nordisk debatpanel ved FN's Kvindekommis-sions sammenkomst i marts 2009.

Mænd påvirkes også af klimaændringerne og kan for eksempel miste deres job når de rammes af klimarelaterede naturkatastrofer. Arktis er et af de områder i verden hvor konsekvenserne af

klimaændringerne er åbenbare. Mænd i traditionelle jægersamfund i Arktis påvirkes i høj grad af klimaændringerne. For eksempel bliver jagtsæsonen kortere og jagtområderne mindre når havisen smelter, og det så bliver vanskeligere eller umuligt at drive jagt på isen.

Fra at befinde sig på toppen af samfundet er jægerne nu havnet på bunden fordi deres færdigheder er blevet mindre anvendelige. Jægerne kan ikke længere være eneforsørgere for familien. Det fortalte Malin Jennings, grundlæggeren af Arctic ICCE (Indigenous Climate Change Ethnographies), ved debatarrangementet om klima og ligestilling i Nordisk Ministerråd i december 2009.

– Det skaber sociale problemer, sagde hun.

Skæv kønsfordeling når beslutningerne bliver taget

I og med at kønnene påvirkes og påvirker klimaet forskelligt, er det vigtigt at der er en ligelig kønsfordeling i beslutningsprocesserne omkring klimaforhandlingerne. Det er ikke tilfældet i dag. For eksempel udgør andelen af kvindelige delegationsledere som deltager ved de internationale klimaforhandlinger i FN mellem 15 og 20 procent.

– Når både kvinder og mænd tager beslutninger på baggrund af deres egen virkelighed, deres behov og deres erfaringer, er der større sandsynlighed for at løsningerne tager hensyn til interesserne hos en bredere del af befolkningen. Ikke mindst vil det medføre en mere miljøvenlig adfærd. Dermed vil det gavne os alle, også jordens sundhed, konkluderede de daværende nordiske ligestillingsministre i et debatindlæg i det danske dagblad Information i marts 2009.

Eftersom ligestillingsperspektivet er en del af teksten i den nye klimaaftale, er Norden kommet et skridt nærmere en mere ligestillet klimapolitik. Vi ved endnu ikke om de fremtidige klimaforhandlinger vil resultere i en juridisk bindende aftale, men det nordiske fokus på kønspektivet fortsætter med uformindsket styrke.

Fakta

- Kvinder og mænd sætter meget forskellige CO₂-fodspor.
- Kvinder og mænd påvirkes forskelligt af klimaændringerne.
- Kvinder er sjældent involveret i beslutningsprocesser, for eksempel ved klimaforhandlinger.
- Mænd kører oftere i bil end kvinder. Kvinder rejser oftere med offentlig transport end mænd.
- 70–80 procent af de omkomne efter tsunamien i Asien i 2004 var kvinder.
- 62 procent af kvinderne og 54 procent af mændene er villige til at betale ekstra for miljøvenlige produkter.
- 81 procent af kvinderne, men kun 67 procent af mændene støtter klimamærkning af fødevarer og dagligvarer.

Til kamp mod arbejdsløsheden

Siv Friðleifsdóttir

I kølvandet på finanskrisen opstod der især blandt de unge en stigende arbejdsløshed i Norden. Dermed blev der også politisk fokus på hvordan man skal skabe et inkluderende og bæredygtigt arbejdsliv i Norden. Ved Nordisk Råds session i efteråret 2009 gav parlamentarikerne i Nordisk Råd klar besked til de nordiske ministre om hvad der bør gøres for at opnå dette.

– Det er helt nødvendigt at finde konkrete både kortsigtede og langsigtede løsninger således at ikke hele generationer “går tabt” og dermed risikerer at leve et liv i eksklusion med fattigdom, kriminalitet og misbrug og deraf følgende sundhedsproblemer og lavere livskvalitet end andre i samme aldersgruppe. Her kan de nordiske lande, i kraft af det nordiske samarbejde, arbejde sammen om løsninger på tværs af landegrænserne, siger islandske Siv Friðleifsdóttir (F) som er leder af Velfærdsudvalget i Nordisk Råd.

Finanskrisen har haft indflydelse på efterspørgsel, produktion og beskæftigelse på en række markeder. Alle de nordiske lande er i forskellig grad ramt af finanskrisen. For at kunne tage vare på den nordiske velfærdsmodel sådan som vi kender den i dag, har regeringerne iværksat forskellige kortsigtede og langsigtede tiltag ud fra nationale forhold med henblik på at holde arbejdsløsheden på et så lavt niveau som muligt, modarbejde at nordboere bliver permanent arbejdsløse og sikre den nødvendige kapital til virksomheder og iværksættere.

– Det at skabe et inkluderende og bæredygtigt arbejdsliv i Norden er højt prioriteret i alle de nordiske lande. Arbejde til alle er prioriteret af de nordiske regeringer. Der eksisterer et stærkt tværpolitisk fokus i Norden med henblik på at sikre

og skabe nye arbejdspladser som er bæredygtige for hele samfundet og for den enkelte, siger Friðleifsdóttir.

Alligevel er væksten i ungdomsarbejdsløsheden alarmerende, og en hel generation af unge mellem 16 og 25 år risikerer at blive sat uden for arbejdslivet permanent. Særligt udsatte er unge med funktionsnedsættelse, indvandrere og andre undergrupper som allerede møder hindringer ved indgangen til arbejdslivet. Dette bekymrer parlamentarikerne i Velfærdsudvalget.

Indikatorer for et bæredygtigt arbejdsliv

For at vende udviklingen har det parlamentariske samarbejde i Nordisk Råd bedt de nordiske ministre om at udvikle nordiske indikatorer for et bæredygtigt arbejdsliv som samfundsudviklingen kan overvåges og justeres efter, ligesom man

Nu håber Velfærdsudvalget i Nordisk Råd at ministrene i Nordisk Ministerråd vil iværksætte udviklingen af indikatorer for et bæredygtigt arbejdsliv, således at udformningen af arbejdspolitikken i fremtiden vil medføre at flere mennesker inkluderes og at samfundet bliver mere bæredygtigt.

har indikatorer for et bæredygtigt miljø. Indikatorerne skal være et hjælpemiddel for dem som skal udforme og følge op på den nationale politik inden for bæredygtig udvikling.

Verdenskommissionen for Miljø og Udvikling definerer bæredygtig udvikling som: – En udvikling der opfylder de nuværende behov uden at bringe fremtidige generationers muligheder for at opfylde deres behov i fare (WCED, 1987). Bæredygtig udvikling hviler derfor på tre grundpiller: Økonomiske forhold, sociale forhold og miljøforhold. Alle tre skal være varetaget på en tilfredsstillende måde på hele jorden for at sikre en bæredygtig udvikling.

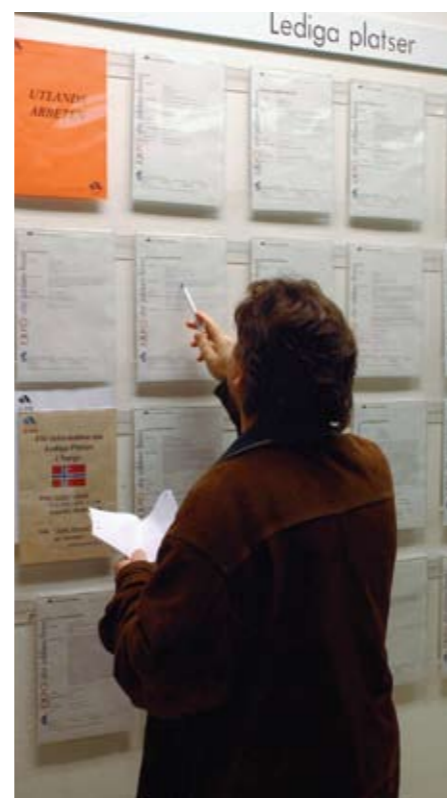
– Vi i de nordiske lande må spørge os selv: Bidrager Norden som region og de forskellige nordiske lande til at den globale udvikling trækkes i en mere bæredygtig retning? Findes der grundlæggende trusler mod befolkningens langsigtede velfærd her? For at kunne svare på disse spørgsmål mener Nordisk Råd at der skal udvikles nogle fælles mål for hvad en bæredygtig udvikling er, og hvad vi mener kan være en trussel mod den nordiske velfærdsmodel, siger Siv Friðleifsdóttir, som repræsenterer midterpartiet Framsóknarflokkurinn i det islandske Alting.

Et inkluderende og bæredygtigt arbejdsliv bør ifølge Friðleifsdóttir for det første være fokuseret på fleksibilitet, således at man kan fungere i arbejdslivet i forskellige livsfaser til trods for at behovene ændrer sig. For det andet skal arbejdet tilrettelægges på en måde så folk ikke bliver syge af at gå på arbejde, og det skal sikres at arbejdspladsen er så inkluderende at mennesker som er blevet syge eller handicappede kan forblive i arbejdet og bidrage med det de kan klare.

Lederen af Velfærdsudvalget lægger også vægt på at det er vigtigt at modarbejde grænsehindre i Norden, især inden for social- og skatteområdet, som hindrer mobiliteten for studenter og arbejdssøgende fra andre nordiske lande.

– Norden har et stort potentiale i forhold til at være en global frontløber når det gælder udviklingen af innovative løsninger med udgangspunkt i menneskers behov, konkluderer Siv Friðleifsdóttir.

Nu håber Velfærdsudvalget i Nordisk Råd at ministrene i Nordisk Ministerråd vil iværksætte udviklingen af indikatorer for et bæredygtigt arbejdsliv, således at udformningen af arbejdspolitikken i fremtiden vil medføre at flere mennesker inkluderes og at samfundet bliver mere bæredygtigt.

Fakta

Arbejdsløsheden i Norden angivet i procent af den samlede arbejdsstyrke:

- **Danmark: 4,4** (november 2009).
Unge (15-29 år): 10,4 (3. kvartal 2009, Danmarks Statistik).
- **Finland: 8,5** (november 2009).
Unge (15-24 år): 21,1 (november 2009, Statistikcentralen).
- **Norge: 3,2** (oktober 2009, Statistisk sentralbyrå).
Unge (15-24 år): 8,9 (november 2009)
- **Island: 8,0** (november 2009).
Unge (16-24 år): 16,1 (4. kvartal 2009, Hagstofan).
- **Sverige: 8,0** (november 2009).
Unge (15-24 år): 22,9 (november 2009, Statistiska centralbyrån).

Du kan læse mere om arbejdslivet i Norden på netstedet: www.arbejdslivnorden.org

Ukuelig optimisme forvandler kreativitet til forretningsans

Hver dag har de været nødt til at bevise at de er rigtige forretningskvinder, og at det er et rigtigt job at være det. Men man vil ikke høre nogen beklagelser fra glaskunstnerne og de ukuelige optimister, Anne-Liis Leht og Kristi Ringkjob. Deres virksomhed, Annkris-Glass, er nu 2½ år gammel og godt kørende økonomisk med endnu højere ambitioner.

Det var hårdt arbejde i begyndelsen. Efter at have afsluttet deres uddannelser ved Estonian Academy of Arts måtte Leht og Ringkjob tage en beslutning. Ville de følge den samme vej som så mange andre og tage til takke med et liv som talentfulde amatører? Eller ville de supplere deres kunstneriske talent med forretningssevner – en vej som sjældent foretrækkes af kreative typer?

De valgte den sidste og mere ujævne vej. Det første år var frustrerende. Leht spørger grinende Ringkjob om hun kan huske dengang de var ude at købe ind og måtte lægge varerne tilbage, da de kom frem til kassen og fandt ud af at de ikke havde nogen penge. I begyndelsen brugte de nye direktører hele deres indtægt til investeringer i dyrt udstyr og materialer. Annkris-Glass holder en høj standard og bruger kun råmaterialer af den højeste kvalitet (primært fra Tyskland) til at skabe unikke kunstværker.

Siden virksomheden flyttede ind i Tallin Creative Incubator sidste efterår, har de to kunstnere været helt fordybet i forretningsverdenen og er nu blevet fuldt flyvefærdige kreative iværksættere. Inkubatoren stiller et atelier-lignende virksomhedsmiljø til rådighed for virksomheder

som er i stand til at generere velfærd og jobs ved at skabe og bruge intellektuel kapital. Der er plads til 23 virksomheder og 45-50 arbejdspladser.

Der findes givetvis lignende miljøer andre steder i verden, eksempelvis i Norden, men centret i Tallin er alligevel unikt. De fleste inkubatorer lægger hovedvægten på kreativitet, men denne er kommercielt orienteret og giver kreative lejere som Leht og Ringkjob mulighed for at lære mere om de forskellige aspekter af forretningslivet så som eksport, salg og marketing.

Eva Leemet, som nu er projektleder i den estiske portal for kreativ økonomi, Looov Eesti (Kreative Estland), og som fungerer som rådgiver for virksomheder fra sin base i en ny inkubator i Tartu, hjalp også med at etablere inkubatoren i Tallin.

– Muligheden for at udveksle viden og diskutere erfaringer er uvurderlig, siger hun, hvorefter emnet skifter til den internationale konference som blev afholdt i byen i marts 2009 og som førte til etableringen af nye politiske og projektrelaterede netværk baseret på princippet om at kreative industrier kræver synergier hvis de skal kunne gøre sig effektivt gældende på globalt niveau.

Konferencen blev arrangeret af Nordisk Ministerråds kontor i Estland, blandt andet i samarbejde med det estiske kulturministerium og KreaNord – som er et initiativ som sigter mod at møde kravet om en fælles udvikling og et fælles politisk program for de kreative økonomier i de nordiske lande.

Fra undersøgelse til inkubator

– Det var støtten fra Nordisk Ministerråd som gjorde det muligt for os at arbejde med strategien i halvandet år, siger Paul Oreškin, bestyrelsesmedlem i Creative Economy Centre i Tartu.

Undersøgelser har vist at de fleste kunstnere i Tartu er involveret i projektarbejde hvilket betyder at de ikke har nogen jobsikkerhed inden for de områder, de har specialiseret sig i. Ofte mangler de selv den mest grundlæggende viden om hvordan man opretter og driver en virksomhed. Det meste af deres arbejde sælges via uofficielle kanaler hvilket berøver staten for skatteindtægter og kunstnerne for sociale ydelser så som sygesikring, pension etc. Centret, som også rummer en inkubator, åbnede sidste forår med henblik på tage fat på disse problemer.

Folk engagerede sig aktivt i at udvikle de baltiske kreative industrier med fokus på vigtigheden af at udveksle erfaringer og vedligeholde kontakterne med deres nordiske pendanter. Nordisk Ministerråd finansierede for eksempel studierejser til Island og Færøerne i 2009 for estiske embedsmænd og eksperter. Det såkaldte 'Riga Meetings Film Industry Forum' i oktober blev også støttet af det nordisk-baltiske mobilitetsprogram for erhverv

og industri. Her mødtes 30 personer fra filmbranchen i de nordiske og baltiske lande for at netværke, diskutere projekter, udveksle best practice, redegøre for problemer og foreslå nye partnerskabsmodeller.

Hvordan ser fremtiden ud?

Ragner Siil, chef for udviklingsafdelingen i det estiske kulturministerium, forudser mange muligheder for partnerskaber med de nordiske lande, både i baltiske fora og i EU: – Både Estland og de nordiske lande er meget små fisk i den globale sø, og derfor afhænger vores konkurrenceevne af vores partnerskaber.

Et tilskud fra det nordisk-baltiske mobilitetsprogram for erhverv og industri vil gøre det muligt for eksperter fra Tartu Creative Economy Centre at studere det arbejde der gøres af deres kolleger i Finland og Norge samt at organisere et seminar for partnere fra Åbo, Tammerfors, Bergen, Uppsala, Riga og Klaipėda. Man forudser at seminaret vil resultere i etableringen af et netværk af kreative virksomheder fra de nordiske og baltiske lande.

Annkris-Glass har også planer for fremtiden – Leht og Ringjob arbejder allerede hårdt med deres planer for 2011 som handler om forædle deres kreative virke og erobre det nordiske marked.

FAKTA

I Estland udgøres de kreative industrier af: arkitektur, audio-visuelle produkter, design, scenekunst, informationsteknologi, publikationer, kulturarv, kunst, musik og reklame.

De kreative industrier er berettigede til støtte fra de fælles nordisk-baltiske mobilitetsprogrammer for erhverv og industri [www.norden.lv]; offentlig administration [www.norden.ee] og kultur [www.kknord.org].

KreaNord er et tværfagligt initiativ som skal fungere som et knudepunkt for erfaringer, viden og visioner for de forretningsmæssige og kulturelle aspekter af den kreative økonomi i Norden [www.kreanord.org].

Nordisk islæt i den globale klimaproces

Andreas Carlgren

FN's store klimakonference i København i december 2009, COP15, blev beskrevet som det vigtigste internationale møde nogensinde. De nordiske lande spillede en central rolle under selve COP15 med Danmark som vært for mødet og Sverige som formand for EU. De nordiske lande arbejdede også i fællesskab med at skubbe klimaprocesen i den rigtige retning, eksempelvis gennem den nordiske COP15-gruppe.

Det slutdokument som landene blev enige om efter de intensive forhandlinger i Bella Center var dog en skuffelse for mange. Man havde i forvejen håbet på en mere ambitiøs og juridisk bindende aftale.

Målet for ekspertgruppen, som blev nedsat af Nordisk Ministerråd, var at bidrage til et godt resultat i København. Den nordiske gruppe udarbejdede analyser og arrangerede møder mellem internationale klimaforhandlere for at øge forståelsen mellem parterne.

– De møder som den nordiske COP15-gruppe arrangerede var nyttige og belejlige, og de har uden tvivl øget forståelsen for klimaprocesen blandt deltagerne, siger Janne Ellis, klimaanalytiker fra OECD, som deltog ved et klimaseminar som gruppen arrangerede i Bangkok. COP15-gruppens formand, Olle Björk

fra miljøministeriet i Sverige, er i det hele taget tilfreds med gruppens aktiviteter. – Gruppen har på alle måder haft succes med at bidrage positivt til forhandlingerne, selv om aftalen ikke blev så god som de nordiske lande og EU havde ønsket. Årsagen var at hverken USA eller Kina kunne eller ville gå tilstrækkelig langt samt hele spørgsmålets kompleksitet, siger Björk.

Sveriges miljøminister, Andreas Carlgren, understreger at det vigtigste i den fortsatte proces er at handle nu.

– Vi skal hurtigt iværksætte forhandlinger og tiltag så vi kan nå to graders målet. Dette indebærer to hovedspor. Det første er at få gang i de processer som muliggør en juridisk bindende aftale ved COP16 i Mexico. Det andet spor er at stimulere og påskynde det forandringsarbejde i retning af „low carbon economy“ som er i gang rundt omkring i verden, siger Carlgren, som påpeger at de nordiske lande kan have en katalyserende rolle i processen.

Ann-Kristine Johansson, svensk parlamentariker og formand for Nordisk Råds Miljø- og Naturresurseudvalg, var skuffet over resultatet af COP15.

– Men samtidig må vi ikke blive handlingslammede. Der skal tages nye skridt og gøres nye anstrengelser op til COP16. Verden har brug for en global Marshall-

05

plan – nu! Sandsynligvis drejer det sig om investeringer på flere hundrede milliarder dollars om året, siger Johansson.

Klimaprojekter i ulandene

Et af stridsspørgsmålene under COP15 var ilandenes finansiering af klimatiltag i de fattigere lande. Københavner-aftalen indeholder en del summer og årstal vedrørende dette, men de opfattes af mange som utilstrækkelige til at dække behovet.

De nordiske lande statuerede dog et godt eksempel op til COP15 og viste at også en gruppe lande kan blive enige om klimainvesteringer i lavindkomst-lande. I kraft af en lovændring kan Nordisk Udviklingsfond (NDF) nu yde direkte økonomisk støtte til grønne projekter i ulandene.

Ved slutningen af 2009 havde NDF bevilget næsten 18 millioner euro til klimaprojekter i Afrika og Asien. Finansieringen bruges blandt andet til solpaneler og vandpumper i Uganda, energiprojekter i Laos, Vietnam og Cambodia samt til at

skabe et marked for soldrevne vandvarmere i Rwanda.

– Vi er glade for at kunne indlede vores arbejde med klimasatsninger i verdens fattigste lande, siger Helge Semb som er administrerende direktør for NDF.

Beslutningen om at omstrukturere NDF blev taget af de nordiske samarbejdsministre i foråret 2009, selv om de nordiske bistands- og udviklingsministre anbefalede en afvikling af institutionen nogle år tidligere. Efter pres fra blandt andet de nordiske miljøministre og Nordisk Råd besluttede samarbejdsministrene dog at fonden skal leve videre.

Nordisk Råds direktør, Jan-Erik Enestam, betragter NDF's nye mandat som en arbejdssejrr for det parlamentariske nordiske samarbejde.

– Uden Nordisk Råds pres var resultatet sikkert blevet et andet, sagde Enestam.

Nordisk klimadag

Som optakt til COP15 arrangerede Nordisk Ministerråd projektet Nordisk Klima-

dag for skoler i hele Norden. Målet med klimadagen var at fremme samarbejdet mellem lærere i de nordiske lande samt ikke mindst styrke elevernes bevidsthed om klimaspørgsmål.

Selve klimadagen fandt sted den 11. november hvor Ministerrådet lancerede en storstilet sms-baseret klimamission. Eleverne skulle dyste mod hinanden om på mest kreativ vis at illustrere lokale klimaproblematikker i lyd, tekst eller billeder. Derudover deltog de i en konkurrence om paratviden hvor de svarede på en række klimarelaterede spørgsmål via sms.

Op mod 4.000 elever fra 150 skoler i hele Norden deltog på selve klimadagen, og indtil videre er omkring 500 bidrag med forslag til klimaundervisning og input til klimadebatten fra Norden og de baltiske lande lagt ud på www.klimanorden.org.

– De unge er fremtidens aktører og beslutningstagere, og derfor bør de tages med i klimadebatten, siger Finlands undervisningsminister, Henna Virkkunen.

Ministerrådet har samarbejdet tæt med de nationale myndigheder omkring lancering og afvikling af klimadagen, og en efterfølgende undersøgelse viser stor tilfredshed blandt embedsmændene:

– Konkurrenceformatet var virkelig fint for eleverne, og den nordiske dimension kom godt med. Skolerne fik også god støtte fra forskere på universiteterne, World Wildlife Fund med flere, så alt i alt en stor tak til Nordisk Ministerråd for at arrangere denne klimadag, udtaler undervisningsråd Lea Houtsonen fra Finland.

Tanken er at videreføre traditionen med en Nordisk Klimadag de kommende år.

Fakta om COP15-gruppen:

- Den nordiske COP15-gruppe indledte sin virksomhed i 2008.
- Den består af klimaeksperter fra alle fem nordiske lande og de selvstyrende områder.
- Gruppen, som er nedsat af de nordiske miljøministre, har fået forlænget sit mandat indtil vinteren/foråret 2011.
- Gruppen havde op til COP15 i København fremlagt 10 studier og afholdt 31 møder og seminarer.

Fakta om NDF:

- De nordiske landes fælles udviklingsorganisation.
- NDF har bevilget bløde kreditter til ulande siden 1989.
- Fra og med 2009 støtter NDF klimasatsninger via gavefinansiering.
- Projekterne kan normalt tildeles mellem 500.000 og 4.000.000 euro.
- NDF kan bevilge midler til 27 lande i Afrika, Asien og Latinamerika.
- Hidtil har projekter i bl.a. Laos, Vietnam, Cambodia, Uganda, Rwanda og Benin fået finansiering.
- NDF havde ved årets slutning bevilget næsten 18 millioner euro til klimaprojekter.
- NDF har desuden bevilget midler til Nordic Climate Facility, en finansieringsramme for mindre projekter som administreres af NDF og miljøfinansieringsselskabet NEFCO.

Nye horisonter for et moderne nordisk samarbejde

Den 9. februar 2009 var en stor mærkedag i det nordiske samarbejdes historie. Da fik de nordiske udenrigsministre overrakt Stoltenberg-rapporten om et fremtidigt nordisk udenrigs- og sikkerhedspolitisk samarbejde. Rapporten satte gang i en livlig debat om nye horisonter for et moderne nordisk samarbejde.

Thorvald Stoltenbergs 13 helt konkrete forslag til hvordan Norden kan udvikle samarbejdet blev overvejende modtaget med begejstring af parlamentarikere og regeringer i Norden.

Forslagene drejer sig først og fremmest om et samarbejde om nordiske spørgsmål mellem de nordiske regeringer. Men som Stoltenberg selv påpeger i "Én for alle, alle for én – Nyt nordisk forsvarssamarbejde?":

– Hvis udenrigspolitik og sikkerhedspolitik bliver en del af vokabularet i det nordiske samarbejde, vil det nordiske samarbejde blive mere relevant for forholdet til Nordens omgivelser. I det nye nordiske samarbejde vil man ikke bare styrke Norden, men også se på hvordan Norden kan bidrage internationalt.

– Det nordiske udenrigs- og sikkerhedspolitiske samarbejde er mere konkret og perspektivrigt end nogensinde før, sagde Norges udenrigsminister, Jonas Gahr Støre, ved Nordisk Råds session i oktober 2009. Støre henviste blandt andet til at Stoltenberg-rapporten har løftet den nordiske debat op på et nyt niveau.

Alle de nordiske lande er enige om at det giver mening at indarbejde alle forslagene i Stoltenbergs rapport. Processen er allerede begyndt, helt konkret ved at man for eksempel allerede har iværksat fælles indkøb af sikkerhedsudstyr i Kabul.

Hvad mener parlamentarikerne i Nordisk Råd om rapporten?

Johan Linander, Centerpartiet (c), medlem af den svenske Riksdag og Præsidiets i Nordisk Råd

Jag ser Stoltenberg rapporten som en viktig del av fornyelsen av det nordiska samarbeidet. Utrikes- og sikkerhetspolitikken har alltid for lenge stått utanfor det nordiska samarbeidsområdet og det er dags att vi, som er fortroendevalda i Norden, forstår behovet av att samverka aven pa detta område for att starka Nordens rost i varlden. Vi ar fem sma lander og var for sig kan vi inte bli nagra sterke globale aktorer, men om vi samordnar oss, sa ar Norden faktisk en aktor att rakna med.

Jag ser garna att i princip alla forslag i Stoltenberg rapporten gjennomfors – en del bor kunna gjennomfors pa relativt kort sikt, medan andra ar betydelig mer langsiktige. Det viktige ar att de nordiske stats- og utrikesministrarna for forslagen videre og inte bara later rapporten bli ytterligere en ”hyllvarmare”.

Sigríður Ingibjörg Ingadóttir, Samfylkingin (A), medlem af det islandske Alting og Velfærdsudvalget i Nordisk Råd

Vår nordiska styrka gentemot omvärlden är att vi är några småstater som kan agera som medlare i internationella förhandlingar och även i svåra politiska konflikter. Omvärldens anseende bygger på att de nordiska länderna söker sin styrka i starka demokratiska processer och i kampen för mänskliga rättigheter. Vi måste värna om detta anseende. Stoltenberg rapporten är mycket ambitiös och riktar sig mot framtiden. Jag tror att det samarbete som den förespråkar är viktigt i den mening att vi måste värna om våra miljömässiga, ekonomiska och säkerhetspolitiska intressen i Östersjön och de norra och arktiska havsområdena. Samtidigt måste vi förstärka vår roll som fredsdrivande demokratier, vilka kännetecknas av kampen för mänskliga rättigheter. Även forskning och innovativ design är områden som kommer att fortsatt vara våra viktigaste resurser.

Per-Kristian Foss, Høyre (H), medlem af det norske Storting og Præsidiets i Nordisk Råd

Jeg er grunnleggende positiv til å følge opp Stoltenberg-rapportens forslag og gjøre debatter om utenrikspolitikk mer gjeldende i Nordisk råd. Noen av rapportens punkter er under arbeid, mens andre er mer langsiktige og fordrer sterkere politisk vilje å følge opp. Mye konkret gjøres allerede av de nordiske lands forsvarssjefer når det gjelder å identifisere mulige samordningsgevinster.

Fra Nordisk råds side er det viktig å være en pådriver for konkretisering av forslagene om en bedre og mer samordnet miljø- og sikkerhetsovervåking av Nord-Atlanteren og de arktiske områder. Jeg synes også ideen om flere nordiske ambassader bør følges opp.

Christina Gestrin, Svenska folkpartiet (sfp), medlem af den finske Riksdag og Præsidiets i Nordisk Råd

Säkerhetsfrågorna har många dimensioner och jag tyckte om att Stoltenberg lyfte upp också annat än det militära samarbetet och försvarsaspekten i rapporten. Stoltenberg påpekade att världens blickar i allt högre grad riktas mot den arktiska regionen och att det är naturligt att Norden samarbetar i denna region. En viktig fråga är hur vi kan förstärka miljösamarbetet och förbereda oss på – samt framförallt förebygga – eventuella miljökatastrofer.

Det är också viktigt att Norden engagerar sig aktivt för att motarbeta olika hot som gränsöverskridande smuggling av vapen, droger och inte minst människor. Människohandel och andra brott mot de mänskliga rättigheterna är allvarliga säkerhetshot som kräver stor uppmärksamhet och som måste förhindras med gemensamma krafter.

Niels Sindal, Socialdemokraterne (S), medlem af det danske Folketing og Præsidiets i Nordisk Råd

Jeg hæfter mig ved tre hovedpunkter ud af de 13 forslag i rapporten: Forslag om øget forsvarspolitisk samarbejde, øget Arktisk samarbejde og mere nordisk diplomatisk samarbejde.

Det er min klare opfattelse at vi står over for et intensiveret nordisk samarbejde, også på områder man hidtil ikke har ønsket inddraget. Den helt anderledes geopolitiske situation i Nordatlanten, Østersø-samarbejdet og en verden med mange brændpunkter gør det oplagt at skærpe det udenrigs- og sikkerhedspolitiske arbejde i Norden, såvel politisk som praktisk/fysisk. Det er således interessant hvad fremtiden bringer, og hvad Nordisk Ministerråd og Nordisk Råd finder væsentligt i udviklingen af samarbejdet.

Thorvald Stoltenbergs 13 forslag:

- 1) Indsatsenhed for militær og civil stabilisering
- 2) Luftovervågning over Island
- 3) Et nordisk havovervågningssystem
- 4) En maritim indsatsenhed
- 5) Satellitovervågningssystem
- 6) Nordisk samarbejde om arktiske spørgsmål
- 7) Kompetencenetværk mod digitale angreb
- 8) En nordisk katastrofeenhed
- 9) Efterforskningsenhed for krigsforbrydelser
- 10) Samarbejde om udenrigstjenesten
- 11) Militært samarbejde
- 12) En amfibisk enhed
- 13) En nordisk solidaritetserklæring

Beskyttelse af miljøet i Nordatlanten

Svandís Svavarsdóttir

Et stort olieudslip vil være katastrofalt for den biologiske diversitet og de sensitive havområder i Nordatlanten, og derfor har Island taget initiativ til at bede deres nordiske naboer om hjælp til at tegne et risikokort over de overvejende uberørte områder som tilhører islandsk, grønlandsk, norsk og færøsk territorium.

Den smeltende is i Arktis medfører at der åbnes nye søveje i Nordatlanten. Skibene kan således besejle ruter som var umulige at besejle for blot et par år siden. Trafikken er stigende i disse områder hvilket forøger sandsynligheden for risikable hændelser og katastrofale olieudslip, og derfor er der behov for overvågning og et forbedret beredskab.

Forberedelse på mulige katastrofer

– I takt med at verden forandrer sig, skal vi være forberedt på de risici som vi muligvis står over for i forbindelse med konsekvenserne af klimaforandringerne. Og risikokortet er en meget vigtig del af dette beredskab, siger Svandís Svavarsdóttir, Islands miljøminister, om projektet som er finansieret af Nordisk Ministerråd.

Med sin placering i Nordatlanten er Island stærkt afhængig af fiskeindustrien. Den islandske regering inviterede Grønland, Færøerne og Norge til at hjælpe med at sammenligne information om de sensitive havområder som strækker sig

fra den sydlige del af Grønland til Nordpolen og fra Grønlands østkyst til Norges vestkyst. Det endelige produkt skal identificere potentielle miljøkatastrofer i havet med henblik på at forberede det nødvendige beredskab.

– Risikokortet vil primært dække naturen, de sensitive og vigtige områder, vilde dyr og planter, biologi og så videre, siger Svavarsdóttir.

– Sekundært vil det dække risikofaktorer som mulige forurenende stoffer, trafikken til søs, offshoreaktiviteter, skibbrud og dræning. Og endelig vil det identificere de mulige reaktioner. Hvem kan reagere og hvordan?

Et nordisk ansvar

Svavarsdóttir understreger det faktum at Nordatlanten er en del af Norden, og at de nordiske lande har de bedste forudsætninger for at forstå situationen i Arktis og at reagere på nødsituationer i dette område. Derfor er risikokortet inkluderet i Nordisk Ministerråds miljøprogram.

Risikokortet vil være færdigt i slutningen af 2010, og det vil blive lagt ud på internettet. Det er primært rettet mod politikere, kystvagter og de ansvarlige for beredskabet, men bliver også tilgængeligt for den almene offentlighed. Orni-

– Risikokortet vil hjælpe os med at reagere på potentielle trusler og således gøre det muligt at minimere og forhåbentlig eliminere skaderne i de mest sensitive områder, siger Ásgrímur L. Ásgrímsson.

tologer og hvalkiggere vil givetvis finde det særligt interessant.

Da det blev klart at der var behov for forbedringer i forhold til overvågning samt afskærmning og rensning af forurening, begyndte Islands kystvagt (ICG) at arbejde med at skabe nye værktøjer. Et nyt, multianvendeligt fartøj, som bliver leveret i år, er udstyret med materiel som kan spore forurening, materiel til afskærmning og rensning samt beholdere til opbevaring af forurenede havvand.

Risikokortet vil blive et særdeles brugbart værktøj for ICG.

– Risikokortet vil hjælpe os med at reagere på potentielle trusler og således gøre det muligt at minimere og forhåbentlig eliminere skaderne i de mest sensitive områder, siger Ásgrímur L. Ásgrímsson, øverstkommanderende for ICG. – Det vil også være en hjælp i forbindelse med planlægning og organisering af opgaver og hjælpe os med at få det optimale udbytte af vores udstyr (for eksempel fly og skibe). Det vil gøre disse aktiver mere omkostningseffektive end hvis vi ikke havde et risikokort eller et tilsvarende dokument til rådighed.

Forhåbentlig bliver Islands kystvagt aldrig nødt til at bruge deres nye udstyr til afskærmning af forurening og olieudslip, men i kraft af risikokortet vil Norden være bedre forberedt på at beskytte det dyrebare Nordatlanten.

Fakta om Nordisk Ministerråd og Nordisk Råd

Nordisk Ministerråd

Nordisk Ministerråd er det formelle forum for samarbejdet mellem de nordiske regeringer. I dette samarbejde spiller mere uformel og gensidig meningsudveksling også en vigtig rolle.

Ministerrådet har til opgave at styrke det nordiske samarbejde, bevare den nordiske identitet og arbejde for nordiske interesser i den øvrige verden. Det mellemstatslige samarbejde er baseret på enstemmige beslutninger.

Nordisk Ministerråds arbejde udgår fra en række forskellige ministerråd – et for hvert fagområde regeringerne samarbejder om.

Statsministrene har det øverste ansvar for Nordisk Ministerråd. Ansvar er uddelegeret til de nordiske samarbejdsministre og deres stedfortrædere, den nordiske samarbejdskomité.

Ministerrådene støttes af embedsmandskomitéer som sammen med ministerrådssekretariatet forbereder ministerrådets beslutninger.

Nordisk Ministerråd består af følgende ministerråd:

- Økonomi- og Finanspolitik
- Social- og Helsepolitik
- Erhvervs-, Energi- og Regionalpolitik
- Fiskeri, Havbrug, Jordbrug, Levnedsmidler og Skovbrug
- Miljø
- Ligestilling
- Kultur
- Lovsamarbejde
- Uddannelse og Forskning
- Arbejdsliv
- Samarbejdsministrene

Nordisk Råd

Nordisk Råd er et politisk forum for samarbejde mellem de nordiske parlamentarikere og regeringerne.

Rådet afholder en session én gang om året hvor parlamentarikerne møder de nordiske ministre. Resten af året arbejder Nordisk Råd i fem faste udvalg og i præsidiumet.

Rådet tager initiativ til og diskuterer politiske spørgsmål. Rådet foreslår i hvilken retning det nordiske samarbejde bør gå og kontrollerer om de nordiske regeringer lever op til de beslutninger, som bliver taget.

Nordisk Råd arbejder med en række områder som eksempelvis miljø, sociale spørgsmål og sundhed, kultur, uddannelse, børn og unge, erhvervsrelaterede spørgsmål, ligestilling, juridiske spørgsmål, internationalt samarbejde og velfærd.

www.norden.org

norden

Nordisk Ministerråd

Nordisk Råd

Store Strandstræde 18
DK-1255 København K
www.norden.org

ANP 2010:717
ISBN 978-92-893-2024-5